Sri C. J. MUCKANNAPPA.—May I know why the documents concerning the official went before the Revenue Board? Was there any appeal by the official concerned?

Sri MOHAMED ALI.—Before the reorganisation of the State the official had filed an appeal to the Board of Revenue, Hyderabad.

Sri C. J. MUCKANNAPPA.—The Hon'ble Minister was pleased to say that they have not received the file. Will the Minister assure that he will call for the file immediately and dispose of the case?

Sri MOHAMED ALI.—We have recently issued a reminder and if there is any further delay necessary action will be taken against the concerned official.

Sri G. ANNA RAO.—May I know whether any officer was deputed to bring the records?

Sri MOHAMED ALI.—Wherever it was necessary, this measure was taken.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಮತ್ತೆ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ, reminder ಕಳುಹಿಸಿದ್ದೇನೆ ಎಂದು.

ಶ್ರೀ ಎ. ಭೀಮಪ್ಪನಾಯಕ್.—ಅವರು ಕಳುಹಿಸಿಲ್ಲ; ಫೈಲು ಬಂದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿ ಹೀಗೆಯೇ ಮುಂದುವರಿದರೆ ನೌಕರರ ಗತಿಯೇನು? Will the Hon'ble Minister see that it is received immediately.

(No reply)

Steps taken for the Removal of Untouchability in the State.

Q.—2531. Sri MANJAPPA ULLAL (Karkal).—

Will the Government be pleased to state:—

(*a*) the steps taken for the removal of untouchability in the State;

(*b*) the steps taken in this behalf especially in villages?

A.—Sri R. CHENNIGARAMAIAH (Minister for Local Self-Government).—

(*a*) Under Article 17 of the Constitution, untouchability is abolished and its practice in any form is forbidden. The Parliament has also passed the Untouchability (Offences) Act, 1955, prescribing severe punishments for this offence.

Government is taking all possible steps to promote the educational and economic interests of the Scheduled Castes, Scheduled Tribes, Ex-Criminal Tribes and Nomadic Tribes in this State. Various schemes relating to the following items are sanctioned by Government:—

1. Grant of Scholarships to the scheduled Castes students.
2. Hostel facilities.
3. Starting of Agricultural Colonies.
4. Construction of houses.
5. Drinking Water Wells.
6. Legal Aid.
7. Economic aid to development of crafts.

These schemes aim at improving the social and economic conditions and thereby removing the stigma of untouchability.

(*b*) All the Deputy Commissioners and the Inspector General of Police have been instructed to enforce the provisions of the Untouchability (Offences) Act, 1955 and to implement them. Government also propose to assist such of the caste Hindus who wish to build houses in new Harijan colonies to the extent of ten per cent of the houses to be newly built.

ಶ್ರೀ ಮಂಜಪ್ಪ ಉಳ್ಳಾಳ್.—ಅಸ್ಪೃಶ್ಯತಾ ನಿವಾರಣಾ ಕಾನೂನು ಜಾರಿಯಲ್ಲಿದೆಯೆಂದು ಪೋಲೀಸಿನವರಿಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆಯೇ?

ಶ್ರೀ ಆರ್. ಚೆನ್ನಿಗರಾಮಯ್ಯ.—ಗೊತ್ತಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಮಂಜಪ್ಪ ಉಳ್ಳಾಳ್.—ಗೊತ್ತಿದ್ದ ಮೇಲೂ, ಅಸ್ಪೃಶ್ಯತಾ ನಿವಾರಣಾ ಕಾನೂನಿನ ಪ್ರಕಾರ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳದೆ ಇದ್ದರೆ ಪೋಲೀಸಿನವರ ಮೇಲೆ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳುವವರು ಯಾರು?

ಶ್ರೀ ಆರ್. ಚೆನ್ನಿಗರಾಮಯ್ಯ.—ಪೋಲೀಸಿನವರ ಗಮನಕ್ಕೆ ತಂದರೂ ಅವರು ಕೇಸು ಹಾಕದೆ ಇದ್ದರೆ ಅವರ ಮೇಲೆ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಮಂಜಪ್ಪ ಉಳ್ಳಾಳ್.—ಅಂಥ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ Legal Aid ಕೊಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. Legal Aid ನ್ನು ಯಾವ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಕೊಡುತ್ತೀರಿ?

ಶ್ರೀ ಆರ್. ಚೆನ್ನಿಗರಾಮಯ್ಯ.—ಅಸ್ಪೃಶ್ಯತಾ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಯಾರಾದರೂ ಕಾನೂನಿಗೆ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿ ನಡೆದುಕೊಂಡು ಅಂಥವರ ಮೇಲೆ ಕೇಸು ಹಾಕಿದರೆ, ಆ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಪಾರ್ಟಿಯ ಪರವಾಗಿ ಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ವಾದ ನಡೆಸಲು ಲಾಯರಿಗಾಗಿ ಹಣ ಸಹಾಯ ಸಹ ಕೊಡುತ್ತೇವೆ.

Sri F. H. MOHSIN.—May I know how many offences have been registered under the Untouchability Removal Act, since the date of reorganisation?

Sri R. CHENNIGARAMAIAH.—I am sorry I have not got that information.

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಹನುಮಯ್ಯ.—ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು, ಕಾನೂನಿಗೆ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿ ನಡೆದವರಿಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾತ್ರವೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಸ್ಪೃಶ್ಯರು ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿ ಕೇಸು ನಡೆಸಿದರೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತೀವೆಂದೇ ? ಕಾನೂನಿಗೆ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿ ನಡೆದವರ ಮೇಲೆ ಕೇಸು ಮಾಡಲು ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತೀವೆಂದೇ?

ಶ್ರೀ ಆರ್. ಚೆನ್ನಿಗರಾಮಯ್ಯ.—ತಮ್ಮ ಕಿವಿ ಸರಿಯಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಲಿಲ್ಲವೇನೋ. ಕಾನೂನಿಗೆ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರ ಮೇಲೆ ಕೇಸು ಹಾಕಿದರೆ ಅಂಥ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರಿಗೆ ದ್ರವ್ಯ ಸಹಾಯ ಕೊಡುತ್ತೀವೆಂದು ಹೇಳಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಹನುಮಯ್ಯ.—(*a*) ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಉತ್ತರವಾಗಿ, ಈ ಬಗ್ಗೆ ಹಳ್ಳಿಗಳ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಕೈಕೊಂಡಿರುವ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವೇನು ಎಂದು ಹೇಳಿರುವುದಕ್ಕೆ (1), (2), (3), (4), (5), (6), (7), ಎಂದು ಆರೇಳು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ಇವೆಲ್ಲಾ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯತೆಯನ್ನು ತೆಗದುಹಾಕುವುದಕ್ಕೆ ಸಹಾಯಕವಾಗಿವೆಯೇ ?

ಶ್ರೀ ಆರ್. ಚೆನ್ನಿಗರಾಮಯ್ಯ.—ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಹರಿಜನರ ಆರ್ಥಿಕ ಸ್ಥಿತಿ ಉತ್ತಮಗೊಳ್ಳಬೇಕು. ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ, ಆರ್ಥಿಕ ಮಟ್ಟ ಜಾಸ್ತಿಯಾದರೆ ತಾನೇ ತಾನಾಗಿ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯತೆ ಹೋಗುತ್ತದೆಂಬ ಭಾವನೆಯಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಹನುಮಯ್ಯ.—Prevention of Cow Slaughter Bill, Temple Entry Bill ಇವೆಲ್ಲಾ ಯಾವುದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸುತ್ತವೆ?

ಶ್ರೀ ಆರ್. ಚೆನ್ನಿಗರಾಮಯ್ಯ.—Harijan Temple Entry ಕಾನೂನು ಅಸ್ಪೃಶ್ಯತೆಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಿದೆ. Prevention of Cow Slaughter ಬಿಲ್ಲು ಮತಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ್ದು.

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಹನುಮಯ್ಯ.—ಈಗ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯತೆ ಹೋಗಿದೆಯೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಆರ್. ಚೆನ್ನಿಗರಾಮಯ್ಯ.—ಕಾನೂನಿನಲ್ಲಿ ಹೋಗಿದೆ, ಆಚರಣೆಯಲ್ಲಿ ಇನ್ನೂ ಇದೆ.

ಕಾನೂನೇನೋ ಇದೆ. ಆದರೆ ವ್ಯವಹಾರದಲ್ಲಿ ಅಷ್ಟು ಸುಲಭವಾಗಿ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಕಾನೂನಿಗೆ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿ ಯಾರಾದರೂ ನಡೆದರೆ ಕೇಸು ಹಾಕಬಹುದು. ಕೇಸು ಹಾಕಿದಾಕ್ಷಣ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯತೆಯಿದೆಯೆಂದು ಹೇಳಿದರೆ ತಪ್ಪಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಹನುಮಯ್ಯ.—ಅಂಥ ಕೇಸು ಎಷ್ಟು ಹಾಕಿದ್ದೀರಿ ? ಒಂದೇ, ಎರಡೇ ಮೂರೇ, ಐದಾರೇ ?

ಶ್ರೀ ಆರ್. ಚೆನ್ನಿಗರಾಮಯ್ಯ.—ಕೇಸುಗಳನ್ನು ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ. ನಮಾಚಾರ ಬೇಕಾದರೆ ಪೋಲೀಸಿನವರಿಂದ ತರಿಸಿ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಹನುಮಯ್ಯ.—ನಮಾಚಾರ ಬಂದಿರದೆ ಇರುವುದರಿಂದ, ಒಂದು ಕೇಸೂ ಹಾಕಿಲ್ಲ ಎಂದು ನಕಾರ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬಹುದಲ್ಲವೆ ?

ಶ್ರೀ ಆರ್. ಚೆನ್ನಿಗರಾಮಯ್ಯ.—ಕೇಸುಗಳನ್ನು ಹಾಕಿದೆ. ಎಷ್ಟು ಹಾಕಿದೆ ಎನ್ನುವ ಅಂಕಿಗಳನ್ನು ತರಿಸಿಕೊಡುತ್ತೇನೆ.

Sri C. M. ARUMUGHAM.—In reply to (*b*), you say that you have given instructions to the Deputy Commissioner and the Inspector-General of Police. May I know the nature of instructions you have given to the Deputy Commissioner and the Inspector-General of Police ?

Sri R. CHENNIGARAMAIAH.—It is a Government Order under the Act.

Sri C. M. ARUMUGHAM.—The Order is there. You say that you have instructed the Deputy Commissioner and the Inspector-General of Police. May I know what are the instructions you have given to these officers to implement the Untouchability (Offences) Act ?

Sri R. CHENNIGARAMAIAH.—They are instructed to implement the order. If there is any breach of law, they are expected to take notice of it and immediately file a case.

Sri C. M. ARUMUGHAM.—May I know whether Government maintains a list of villages where there is untouchability and the list of villages where there is no untouchability ?

Sri R. CHENNIGARAMAIAH.—It is very difficult to maintain such statistics.

Sri J. P. SARWESH.—May I know whether the scheme of sinking separate wells for Harijans is a further step towards the amelioration of Scheduled Castes or a step towards the removal of untouchability ?

Sri R. CHENNIGARAMAIAH.—I do not say that it is a further step towards the removal of untouchability, but it becomes a necessity. Under unavoidable circumstances we are giving separate wells, but it is contemplated in the Act and it is not going to improve the position in respect of untouchability.

Sri F. H. MOHSIN.—In answer to (*b*) it is stated : " Government also propose to assist such of the caste Hindus who wish to build houses in new Harijan colonies to the extent of ten per cent of the houses to be newly built." When such a chance should be given to the caste Hindus, may I know whether this concession will be extended to Christians and Muslims if they want to build houses in new Harijan colonies ?

Sri R. CHENNIGARAMAIAH.—There is no difficulty about it. Even now, in some places Christians are living with Harijans. But the only difficulty was with regard to caste Hindus.

Sri F. H. MOHSIN.—May I know whether assistance would be given by Government to Christians or Muslims if they want to build houses in these colonies?

Sri R. CHENNIGARAMAIAH.—They are all touchables. If they are prepared to live with Harijans, they will get this concession.

Sri V. P. DEENADAYALU NAIDU.—I have repeatedly heard the Hon'ble Minister saying 'touchables.' I would like to know whether the word 'touchables' is defined in any of these Acts. I can understand 'untouchables'; that has been defined, but is 'touchables' defined? I would like to know the legal consequence of that word in the way it is used in this House.

Mr. SPEAKER.—It is after all commonly used.

Sri V. P. DEENADAYALU NAIDU.—Provision is made for separate wells in these areas. Does it not amount to perpetuating untouchability in spite of the Act? Are you not conniving at this offence?

Sri R. CHENNIGARAMAIAH.—Gradually we are trying to create common colonies. Till then we cannot make these poor Harijans suffer without water.

ಡಾ॥ ಕೆ. ನಾಗಪ್ಪ ಆಳ್ವ.—ಈ ತನಕ ಈ ಪಾಂತ್ಯ ದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಅಗ್ರಿಕಲ್‌ಚರಲ್ ಕಾಲೋನಿ ಗಳನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ?

ಶ್ರೀ ಆರ್. ಚೆನ್ನಿಗರಾಮಯ್ಯ.—ಅಗ್ರಿಕರ್‌ಚರಲ್ ಕಾಲೋನಿಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಅವು ಇರುವ ಜಾಗಗಳ ವಿವರಗಳು ಇಲ್ಲ.

Sri C. K. RAJAIAH SETTY.—Is it not desirable to have separate wells for Harijans for 'hattis' or colonies which are far away from town or village limits?

Sri R. CHENNIGARAMAIAH.—That is also one of the ideas and even in such places where Harijans alive by the side of caste Hindus, it has become necessary to provide separate wells.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ನುಬ್ಬಯ್ಯನಾಯ್ಕ.—ಅಸ್ಪೃಶ್ಯತಾ ನಿವಾರಣೆಗೆ ವ್ಯಾವಹಾರಿಕವಾಗಿ ಕೈಕೊಳ್ಳಲಾದ ಕ್ರಮ ವಿನಿದೆ? ಮತ್ತು ಅದು ಯಾರಿಂದ ಆಗಬೇಕು?

ಶ್ರೀ ಆರ್. ಚೆನ್ನಿಗರಾಮಯ್ಯ.—ವ್ಯಾವಹಾರಿಕ ವಾಗಿ ಎಲ್ಲರಿಂದಲೂ ಆಗಬೇಕು. ಇದರಲ್ಲಿ ನವರ್ಣ ಹಿಂದುಗಳ, ಮುಂದುವರಿದ ನಾಗರಿಕರ ಮತ್ತು ಎಲ್ಲರ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಇದೆ. ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಬುದ್ಧಿವಾದ ಹೇಳಿ, ನಮಾಜದ ಈ ಕುಂದು ಕೊರತೆ ನಿವಾರಣೆ ಯಾಗಬೇಕು. ಎಲ್ಲರಿಂದಲೂ ಈ ಕೆಲಸವಾಗಬೇಕು.

Sri BALWANT RAO.—What steps the Government have taken to change the minds of orthodox Hindus especially in villages?

Sri R. CHENNIGARAMAIAH.—Government cannot force orthodox Hindus to do a particular thing. Government have passed a certain enactment under which untouchability is not recognised and even the orthodox Hindus are not expected to observe untouchability under the Act.

ಶ್ರೀ ಇ. ನಾರಾಯಣಗೌಡ.—ಈವರೆಗೆ ಈ ಹರಿ ಜನ ಕಾಲೋನಿಗಳಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಜನ ನವರ್ಣ ಹಿಂದೂ ಗಳು ಮನೆ ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ?

ಶ್ರೀ ಆರ್. ಚೆನ್ನಿಗರಾಮಯ್ಯ.—ಪಟ್ಟಣಗಳಲ್ಲಿ, ಬಹುಮಟ್ಟಿಗೆ ಬೆಂಗಳೂರು ಸಿಟಿಯಲ್ಲಿ ಹರಿಜನರೂ. ನವರ್ಣಹಿಂದುಗಳೂ ಮನೆ ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡು ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ದ್ದಾರೆ. ಗ್ರಾಮಾಂತರಗಳಲ್ಲಿ ಬಹುಮಟ್ಟಿಗೆ ಈ ಪದ್ಧತಿ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಬಂದಿಲ್ಲ. ಪಕ್ಕಪಕ್ಕದಲ್ಲಿಯೇ ಇದ್ದಾರೆ. ಹೊನಕೋಚೆ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಒಂದು ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ, ಗ್ರಾಮದ ಜನಗಳು ಆ ಕಾಲೋನಿಯಲ್ಲಿಯೇ ಹೊಸದಾಗಿ ನಿವೇಶನ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ. Common wells ಮತ್ತು Community Centre ಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪಿ. ರೇವಣ್ಣಸಿದ್ದಪ್ಪ.—A. K. wells, A. D. wells ಎಂದು ಬೇರೆ ಬೇರೆಯಾಗಿ ಎರಡು ಭಾವಿಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಾ ಇರುವುದು ನರಿಯೇ?

ಶ್ರೀ ಆರ್. ಚೆನ್ನಿಗರಾಮಯ್ಯ.—ಕೊಡುತ್ತಾ ಇರುವುದು ನಿಜ. ಆದರೆ ಅದು ನರಿಯಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪಿ. ರೇವಣ್ಣಸಿದ್ದಪ್ಪ.—ಹೀಗೆ ಕೊಟ್ಟರೆ, ನೀವಾಗಿ ನೀವು ಅಸ್ಪೃಶ್ಯತೆ ಹೆಚ್ಚುಮಾಡಿದ ಹಾಗಾ ಗುವುದಿಲ್ಲವೇ?

ಶ್ರೀ ಆರ್. ಚೆನ್ನಿಗರಾಮಯ್ಯ.—A. K., A.D. ಎನ್ನುವುದು ಹೋದಾಗ, ಅದು ಹೋಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಎನ್. ಜಿ. ನರಸಿಂಹೇಗೌಡ.—ಈ ಕಾನೂ ನನ್ನು ಆಕ್ಟಿನಲ್ಲಿಟ್ಟಿರುವ ಬದಲು, ಅದನ್ನು ಪ್ರಚಾರ ಮಾಡುತ್ತೀರಾ?

ಶ್ರೀ ಆರ್. ಚೆನ್ನಿಗರಾಮಯ್ಯ.—ಪ್ರಚಾರ ವಾಗುತ್ತಾ ಇದೆ. ಹರಿಜನ ಸೇವಕ ಸಂಘ ಮತ್ತು ಇತರ ಸಂಸ್ಥೆಗಳವರು ಪ್ರಚಾರ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ. ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಸಭೆಗಳಲ್ಲಿ ಭಾಷಣ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಎನ್. ಜಿ. ನರಸಿಂಹೇಗೌಡ.—ಅದು ಸಾಲದು. ಬಡ್ಜೆಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಪ್ರಚಾರಕ್ಕಾಗಿ ಎಷ್ಟು ಹಣ ಮೀಸರಾ ಗಿಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ?

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಬಡ್ಜೆಟ್ಟನ್ನು ಓದಿನೋಡಿ.

Sri S. SHARAN GOWDA.—Is there untouchability among the Harijans?

Sri R. CHENNIGARAMAIAH.—There is to some extent.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಶರಣಗೌಡ.—ಮಾದಿಗರು ಹೊಲೆಯರು ಒಂದೇ ಭಾವಿಯಲ್ಲಿ ನೀರು ಕುಡಿಯುವುದಿಲ್ಲ. ಅವ

ರಿಬ್ಬರೂ ಒಂದೇ ಭಾವಿಯಲ್ಲಿ ಕುಡಿಯುವಂತೆ ಮಾಡಿ, ಅವರಲ್ಲೇ untouchability ಹೋಗುವುದಕ್ಕೆ ಏನು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದೀರಿ ?

ಶ್ರೀ ಆರ್. ಚೆನ್ನಿಗರಾಮಯ್ಯ.—ಈ ಸಮಸ್ಯೆ ಎಲ್ಲ ರಲ್ಲಿಯೂ ಪರಿಹಾರವಾದರೆ ಇವರಲ್ಲಿಯೂ ಪರಿಹಾರ ವಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಮಂಜಪ್ಪ ಉರ್ಲಾಳ್.—ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು 'ಹೊಲೆಯರು' ಎಂಬ ಪದವನ್ನು ಪಯೋಗಿಸಿದರು, ಅದು ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟರಿಯೆ ಅಥವ ಅಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟರಿಯೆ ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ.

Mr. SPEAKER.—It is not unparliamentary. (*Sri Manjappa Ullal was standing when the Minister rose to reply*). When too many Hon'ble Members stand and begin to talk, it is much better for the Hon'ble Minister not to reply, because I have not allowed any single member to put his question. After I allow a single member to put his question, the reply may be given.

Sri R. CHENNIGARAMAIAH.—Very well, Sir.

Sri V. SRINIVAS SHETTY.—The Hon'ble Minister was pleased to say that legal aid would be given if prohibition case were launched against caste Hindus. In view of the fact that the term 'legal aid' is comprehensive, will the Government consider legal aid being given to Harijans in all cases where they are involved in civil as well as criminal cases ?

Sri R. CHENNIGARAMAIAH.—I think, that has not been contemplated. Of course, legal aid is a vague term which has not been clarified.

Sri V. SRINIVAS SHETTY.—Where Harijans are parties in civil court and where they cannot defend themselves, will the Government consider giving legal aid to these poor people ?

Sri R. CHENNIGARAMAIAH.—That will be considered.

[Sri L. B. BIRJE put his supplementary in Marathi.]

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಜನರ ಕಾರ್ಯವಾದರೆ, ಜನರಿಗೆ ವಹಿಸಿದ ಯಾವ ಕಾರ್ಯ ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿದೆ ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಆರ್. ಚೆನ್ನಿಗರಾಮಯ್ಯ.—ಕಾನೂನು ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿಲ್ಲವೆಂದು ಒಪ್ಪುತ್ತೇನೆ. ಪಾನ ನಿರೋಧ ಕಾನೂನಿಗೆ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿ ಎಷ್ಟೋ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ, ಆದರೆ ಆ ಕಾನೂನು ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿ ಜಾರಿಗೆ ಬರಲು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ.

Sri B. RACHIAH.—Is not untouchability subsisting at all levels among the various caste Hindus themselves ?

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಅದು ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಯಿಂದ ಉಂಟಾಗು ವುದಿಲ್ಲ.

Sri B. RACHIAH.—What steps Government have taken to remove untouchability existing among caste Hindus themselves ?

Mr. SPEAKER.—That does not arise here.

ಶ್ರೀ ಮಂಜಪ್ಪ ಉರ್ಲಾಳ್.—ಸ್ವಾಮಿ, 'ಹರಿಜನ', 'ಹೊಲೆಯ', 'ದಿಕ್ಕ' ಎನ್ನುವ ಪದಗಳನ್ನು ಅಸ್ಪೃಶ್ಯ ರಿಗೆ ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತಾರೆ, ಇದನ್ನು ತೆಗೆದು ಹಾಕಲು ಸರ್ಕಾರದವರು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳು ತ್ತಾರೆಯೆ ?

ಶ್ರೀ ಆರ್. ಚೆನ್ನಿಗರಾಮಯ್ಯ.—ರಾಜ್ಯಾಂಗ ದಲ್ಲಿ ಈ ಜಾತಿಯ ಹೆಸರಿದೆ, ಎಲ್ಲ ಮನುಷ್ಯರಿಗೂ ಒಂದೇ ಹೆಸರನ್ನು ಹೇಗೆ ಉಪಯೋಗಿಸುವುದು ? ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಜಾತಿಗೆ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಹೆಸರುಗಳಿವೆ. ಇದನ್ನು ತೆಗೆಯುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಲಿಂಗಾಯಿತ, ಒಕ್ಕಲಿಗ ಮುಂತಾದ ಹೆಸರುಗಳಿವೆ. ಹೆಸರಿನಿಂದ superior ಅಥವ inferior ಎಂದು ತಿಳಿಯುವುದ ಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

(*Sri B. K. Nagur rose.*)

Mr. SPEAKER.—Question hour is over.

ಯಾರಾದರೂ ರೆಪ್ರೆಸೆಂಟೇಷ್ ಮಾಡುವುದಿದ್ದರೆ ನನ್ನ ಚೇಂಬರಿಗೆ ಬಂದು ಹೇಳಬಹುದು, ಅನುಮತಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬಹುದು.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಕೆ. ನಾಗೂರ್.—ತೆಗೆದು ಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಹಾಗಿದ್ದರೆ ಕಾಗದ ಏಕೆ ಬರೆಯು ಲಿಲ್ಲ !

QUESTIONS FOR ANSWERS ON THE DAY

(but not taken up)

Maximum Subsidy for Irrigation Wells

Q.—135. Sri M. HANUMANTHIAH (Nelamangala).—

Will the Government be pleased to state :—

the maximum subsidy granted to each ryot in Nelamangala taluk during 1951 and 1952 in respect of irrigation wells ?

A.—Sri M. P. PATIL (Minister for Revenue).—

Vide statement appended.